

Marginer i toppfotball – Artikkel 3: Valg uten ball offensivt (betterfootballskills.eu 2021)

1.0 Innledning

Formålet med den tredje artikkel om marginer i fotball var å finne ut hvor stor marginen det er for ferdigheter relatert til valg uten ball offensivt.

Hovedfokus var antall løp som truer bakrom og antall andrebevegelser, og i relasjon til andre ferdigheter (se tabell nr. 1). Ved hjelp av indirekte kampanalyse analyserte jeg 16 norske og internasjonale kamper fra ulike tidsepoker, samt alle mål for Rosenborg i 2019, de 45 første målene for Bodø/Glimt i 2020 og alle mål i VM 2014.

2.0 Metode og operasjonalisering

Indirekte kampanalyse vil si at man analyserer kamper fra et kampoptyk slik at det er mulig å se samme kampsituasjon flere ganger. I tråd med Bergo med flere (2002) er en andrebevegelse en bevegelse i relasjon til en annen medspiller uten ball. Det inkluderer en spiller (3A) som bruker rom skapt av en annen spiller (2A) og motsatte bevegelser, samt synkroniserte bevegelser hvor ballen går fra ballfører (1A) til andreangriper (2A) og så til tredjeangriper (3A) i en flytende sekvens, eller direkte fra 1A til 3A. Minimum tre spillere må være involvert og samarbeide med hverandre i en spillsituasjon.

Bilde nr. 1: Et eksempel på andrebevegelse for Bodø/Glimt ved en av deres oppspillvarianter; oppspill bakfra til ving med pasning/flikk til indreløper gjennom på innsiden. Fra Lode til Hauge og videre til Saltnes.

Løp som truer bakrom vil si bevegelser uten ball i høyt tempo mot eller i bakrom, og som starter før ballen spilles.

3.0 Resultater og diskusjon

3.1 Antall løp som truer bakrom og antall andrebevegelser

Antall løp som truet bakrom varierte fra 13-44 per omgang, og snittet var 31 per omgang. Lag med flest løp som truet bakrom var AC Milan i kampen mot Bodø/Glimt i kvalifiseringen til Europa League høsten 2020, Rosenborg mot Lillestrøm i Eliteserien (Tippeligaen) i 1999 og 2001, og Bodø/Glimt borte mot Rosenborg i Eliteserien 2020. De hadde over 40 løp som truet bakrom i hver omgang. I relasjon til dette hadde Benzema 18 møtebevegelser og 12 i bakrom, versus 24 og 10 for Aspas i kampen mellom Real Madrid og Celta Vigo i La Liga 2.1.2021.

Antall andrebevegelser varierte fra 13-44 per omgang, og i snitt var det 21 andrebevegelser i hver omgang. Laget med flest andrebevegelser i en kamp var Bodø/Glimt i bortekampen mot Rosenborg 25.6.2020 med 73 andrebevegelser totalt. I den kampen hadde Bodø/Glimt 38 andrebevegelser i 1.omgang. Samme antall hadde Everton i 1.omgang i kampen mot Manchester United i Premier League 22.4.2012. Ut over dette hadde Rosenborg i to kamper i Eliteserien mot Lillestrøm i 1999 og 2001 ca 30 andrebevegelser i 1.omgang. Litt interessant er det at Barcelona kun hadde 18 andrebevegelser i 1.omgang mot Real Madrid i La liga 29.11.2010 hvor de vant 5-0. Videre indikerer analysen av alle mål til RBK i 2019, de 45 første målene til Bodø/Glimt i 2020 og alle mål i VM 2014 at andrebevegelser er viktig ved scoring. Total sett inneholdt 68 % av alle mål i

åpent spill i disse tre utvalgene en eller flere andrebevegelser. Bodø/Glimt hadde den høyeste andelen med 73 % versus 65 % i VM 2014.

3.2 Ferdigheter relatert til og andrebevegelser og det å true bakrom

Suarez og Felix var ikke spillbar til sammen 17 ganger i spillsituasjoner hvor de kunne vært det i løpet av 20 minutter i kampen mellom Atletico Madrid og Barcelona i La Liga 1.12.2019. Juventus hadde 18 tilfeller med dårlig relasjon mellom 1A og medspiller på løp i bakrom i kampen mot Sassuolo i Serie A 10.1.2021. Tilsvarende hadde Manchester United 7 slike tilfeller i 2.omgang i FA cupen mot Watford 9.1.2021. I tillegg truet spillerne til Manchester United riktig rom og riktig sted i riktig rom 43 (57 %) ganger totalt i denne kampen, mot 33 (43 %) bevegelser inn i feil rom eller feil sted i riktig rom. Tilsvarende tall for Juventus i kampen mot Sassuolo var 46 (67 %) riktige versus 23 (33 %) feil. I relasjon til dette truet Benzema bakrom i blindsonen 8 av 12 ganger mot 3 av 10 ganger for Aspas.

I kampen mellom Manchester United og Everton i Premier League 22.4.2012 hadde Everton 20 % flere andrebevegelser enn Manchester United. En grundigere analyse indikerer at 65 % av andrebevegelsene til Manchester United var gode/riktige valg versus 58 % for Everton. Trekker vi inn ballførers valg og teknisk utførelse klarte Manchester United å utnytte gode andrebevegelser i 61 % av spillsituasjonene, versus 33 % for Everton. I denne kampen gjorde altså spillerne til Manchester United bedre valg med ball, og de hadde bedre teknisk utførelse i spillsituasjoner med gode andrebevegelser enn Everton.

3.3 Analyse Bodø/Glimt – Rosenborg (2020) og Tyskland – Italia (EM 2016)

Jeg gjennomførte to casestudier om oppspillvarianter. Bodø/Glimt brukte syv ulike oppspillvarianter 75 ganger i løpet kampen mot RBK, og ved 23 av 34 mål i åpent spill benyttet Bodø/Glimt en av disse variantene. I EM kampen mot Tyskland i 2016 benyttet Italia de fire tydeligste oppspillvarianter totalt 25 ganger i 1.omgang. En av de variantene Italia benyttet ofte kaller jeg ”klassisk Italiensk oppspill”.

Oppsummering

Tabell nr. 1: Oppsummering og en indikasjon på hvilken margin det er for ulike ferdigheter knyttet til valg med og uten ball offensivt. ”Det/de/den beste” betyr at de hadde best resultat på denne ferdigheten/variabelen, og ikke at laget vant kampen.

Ferdighet/variabel	Antall/andel
Hvor mange flere løp som truer bakrom hadde ”de beste” lagene?	40 % flere enn snittet
Hvor mange flere andrebev. hadde ”det beste” laget?	70 % flere enn snittet
Var det flere andrebevegelser i kampene 2016-2020 enn 1995-2001?	Nei, 20 versus 22 i snitt
Hvor ofte truet spillerne på ”det beste laget” feil rom i bakre ledd?	33 % av alle løp
Hvor ofte benyttes andrebevegelser ved mål?	Nesten 7 av 10 mål i åpent spill
Hvor ofte klarte ”det beste laget” å kombinere gode andrebevegelser med gode valg med ball og god teknisk utførelse?	61 % av alle gode andrebevegelser
Hvor ofte benyttet ”det beste” laget faste oppspillvarianter?	75 ganger i en kamp
Hvor ofte hadde et lag dårlig relasjon mellom 1A og løp i bakrom?	18 ganger i en kamp